

מן התלמוד

סדר קדשים,
מסכת חולין, דף מ'

"השוחרט לשום הרים, לשום גבעות, לשום נהרות,
לשום מדברות... הרי אלו זכאי מתים"

חסורי - חסר
טייעי - ערבים

הסבר: מי ששוחרט בהמה ומכוון לעבוד בכך מקום
או יצור כלשהו, הרי זו שחיטה של עבודה זרה
ואסור לאכול את הבהמה.

★ | מן ההסטוריה

ישיבת כפר הרא"ה

ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה נוסדה בי'
בחשוון ה'ת"ש (1939) על ידי הרב משה
צבי נריה במושב העובדים הדתי כפר
הרא"ה, ונחשבה ל"אם הישיבות התיכוניות".
הישיבה הייתה הראשונה בישיבות בני
עקיבא ששילבה לימודים ישיבתיים ולימודי
חול, ותלמידיה נישאו לבחירות הבגרות.
ראשוני התלמידים היו 13 בחורים, שאליהם
הצטרפו אחר כך קבוצה נוספת בראשות הרב
אברהם צוקרמן זצ"ל, שהיה שותפו של הרב
נריה במשך עשרות שנים לניהול הישיבה.
במשך השנים שולבו בישיבה מעבר ללימודי
הקודש גם עבודות אדמה ומקצועות חול.
בישיבה הושם דגש על שילוב של תלמידים
מכל הארץ, העדות ורמות הלימודים תוך
יצירת אינטגרציה בין כולם, כאשר הרב
נריה סולל דרך חינוכית ייחודית המשלבת
תורה ועבודה, לימוד עם חוויה, ויצירת מקום
בו יגדלו הבחורים ויקבלו כלים רוחניים
וחינוכיים לכל החיים. בין בוגרי הישיבה ניתן
למצוא דמויות חשובות מכל תחומי החיים -
בצבא, במערכת החינוך
והמשפט, בחקלאות,
בפעילות ציבורית,
ובשאר מקצועות
ותחומי החיים.

הרב משה צבי נריה
זצ"ל, באדיבות
המשפחה, אתר רבני
בתי הספר

סדר קדשים | מסכת חולין דף מ'- מ"ו
שבת פר' בא | כ"ט בטבת - ו' שבט (6-12 לינואר)

דף מ': אין אדם אוסר דבר שאינו שלו

אחד הדינים הנלמד בדף זה הוא: "אין אדם אוסר דבר שאינו שלו".
דוגמאות אחדות לדין זה:

אדם שעבד עבודה זרה, בכך שעמד על שפת נהר והשתחוה לשלולית מים
שנקוטה בשפת הנהר, כאילו היא עבודה זרה - לא אסר את המים, מפני שהם
אינם שלו. אך אם הוא לקח את המים בידיו, הוא קנה אותם לעצמו, ולפיכך אם
אחר כך הוא השתחוה למים, אסור להנות מהם, כדן עבודה זרה.
דוגמה נוספת: אדם שחט את בהמת חברו לשם עבודה זרה - מותר לאכול אותה,
מפני שאין אדם אוסר דבר שאינו שלו. אם הוא ישחט את הבהמה של עצמו
לשם עבודה זרה, הוא יאסור אותה בהנאה, אך לא בהמה של אחרים.

דף מ"א: מדוע אסור לשחוט מעל הים?

המשנה אומרת שאסור לשחוט מעל הים או מעל הנהר, זאת מפני שהיו עובדי
אלילים שהיו עובדים עבודה זרה למים, וצורת העבודה זרה שלהם הייתה לשחוט
בעלי חיים מעל הים ומעל הנהר, כאילו הם מקריבים להם קרבנות, לכן תיקנו
חז"ל שיהודים לא ישחטו מעל ימים ומעל נהרות כדי שלא יראה כאילו הם
מקריבים קרבן לעבודה זרה, חלילה.

דף מ"ב: "טרפה"

"טרפה" הוא בעל חיים שמפני מחלה או פגם בבריאותו, אינו יכול להאריך ימים.
את סוגי המחלות הגורמות שבהמה שלוקה בהם היא טרפה, מסר ה' למשה רבנו
בהר סיני. בעל חיים שהוא טרפה, שחיטה אינה מועילה כדי להתיר לאכול את
בשרו, וגם אסור לשותות את החלב של בהמה טרפה.

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

המזכירה במרפאת הילדים בקופת החולים הכינה לרופא את רשימת המטופלים לאותו היום לפי סדר הגעתם למרפאה. לפתע היא ראתה את חברתה הטובה מגיעה אף היא עם תינוק בוכה והתלבטה האם לקדם אותה בתור ולשים את התיק שלה ראשון ברשימה כדי שתיכנס כבר בהתחלה.

מצד שני:

מעבר לעובדה שהאישה הזו היא חברה טובה שלה, המזכירה גם חשבה שהתינוק של חברתה בוכה וסובל קצת יותר מהילדים האחרים שהמתינו במרפאה, ולכן מן הראוי שהיא תיכנס ראשונה לרופא, אפילו אם בגלל זה אחרים יחכו יותר זמן בתור.

מצד אחד:

יש אנשים אחרים שבאו קודם עם ילדיהם, והם מחכים בתור בסבלנות, וזה לא הוגן שמישהי שהגיעה אחריהם תיכנס לרופא לפנייהם.

וא... מה?
עצתכם?

דבר תורה

ישנן דתות ותפיסות עולם הסוברות שהבדירות היא הדרך הטובה והבלעדית לעבוד את אלוהים. לכן מצאנו הרבה מעובדי האלילים שברחו למערות, יערות ומדבריות כדי לעבוד את אלוהיהם.

כך גם סבר פרעה בפרשתנו, וכשביקש ממנו משה לצאת לעבוד את ה', אמר לו פרעה: "לכו נא **הגברים** ועבדו את ה'". כי סבר (פרעה) שהדרך לעבוד את אלוהים היא ללא נערים וטף שעלולים לגרום לבלבול וחוסר ריכוז.

אך משה רבנו ענה ולימד אותנו ואת העולם כולו **כי עבודת ה' אינה מסורה רק ליחידים מבוגרים כי אם לכל שכבות האוכלוסייה ודווקא לכולם ביחד:** "ויאמר משה - בנערינו ובזקננו נלך, בבנינו ובבנותינו, כי חג ה' לנו".

מי אני?

- נולד בעיר לודז' בפולין בשנת תרע"ג-1913. עלה ארצה בשנת תר"צ-1930. נפטר ביי"ט כסלו תשנ"ו-1995 ונקבר בבית העלמין בכפר הרא"ה.
- רב ומחנך, מייסד מרכז ישיבות בני עקיבא, ונחשב ל"אבי דור הכיפות הסרוגות".
- שימש כחבר כנסת, וחתן פרס ישראל על מפעל חיים.
- בשנת ת"ש ייסד את ישיבת בני עקיבא הראשונה בכפר הרא"ה.
- חיבר את המנון בני עקיבא: "יד אחים לכם שלוחה".

אברהם אבינו

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0
495	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן בית המקדש ה-2	הלל הזקן	הקמת בית המקדש ה-2	חורבן בית המקדש ה-1	חנניה בן שמאי	שלמה המלך	דוד המלך	בצלאל	מתן תורה	אפרים ומנשה	בני ישראל מצרים
4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0

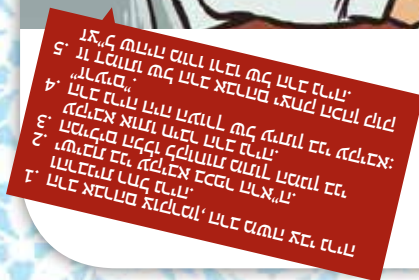

Figure 1. The effect of the number of trials on the number of correct responses. The number of correct responses increased with the number of trials. The number of correct responses was significantly higher than the number of incorrect responses for all trial numbers.

ה. נבחרה לשמש כדמות מופת בחינוך הממ"ד בשנת תשע"ט.

סדר קודשים | מסכת חולין, דף מ"ג-מ"ד

דף מ"ג

בדף זה מוזכר איוב. מי היה איוב?

בספר איוב מסופר שאיוב היה איש צדיק שה' הרשה לשטן להביא עליו יסורים קשים, כדי לנסות אותו והאם ימשיך להאמין בה' למרות כל הקשיים. איוב איבד את בניו ואת רכושו, וחלה במחלה שגרמה לו לסבך רב. למרות זאת לא איבד את אמונתו, ובסופו של דבר התגלה אליו ה' והשיב לו כפלים מכל מה שאיבד.

בדף זה אומרים חכמים שאיוב המשיך לחיות בדרך נס, למרות שבדרך הטבע היה אמור למות ממחלתו, משום שה' לא הרשה לשטן להמית אותו. אולם מכיון שהיה זה נס, אין ללמוד מכך שגם בהמות שיש להן מחלות דומות יכולות להמשיך לחיות, אלא הן נחשבות טרפות.

דף מ"ד: כך ראוי להתנהג

יש דברים שמוותר מעיקר הדין לעשות, אך אין ראוי לעשותם. לדוגמה: דין שהובא לפניו דין תורה בין שני אנשים, על אודות שדה מסוים, זה אומר: השדה שלי, וזה אומר: השדה שלי. הדין חקר, בדק ופסק, שהשדה שייך לראובן. אם ראובן רוצה למכור את השדה, מעיקר הדין מותר לדין לקנותו ממנו, אבל אמרו חז"ל שראוי שהדין לא יקנה את השדה, כדי שלא יאמרו שהדין פסק שפלוני צודק כדי שהוא ימכור לו אחר כך את השדה בזול.

התלמוד מביא מעשה ברבי חסדא, שהיה בודק בכורות בהמה. אם אין בהם מום - הם קדושים בקדושת קרבן ואסור להשתמש בהם, אך אם יש בהם מום, הם חולין. כשרב חסדא היה פוסק שבכור מסוים הוא בעל מום, ולכן הוא חולין, הוא מעולם לא קנה את הבכור מבגליו, כדי שלא יחשדו, חלילה, שהוא פוסק שהבכור בעל מום, כדי שיוכל לקנות אותו בזול.

דף מ"ה: שווא מתנות יחיה

"שווא מתנות - יחיה", אמר שלמה המלך בספר משלי, ואכן הצדיקים אינם מקבלים מתנות מבני אדם, אלא בנדיבותו של ה' שישפיק להם את כל מחסורם. התלמוד מספר שכאשר היו משגרים רבי זירא מתנה מבית הנשיא, הוא היה מסרב לקבלה, מפני שהוא לא רצה להתקיים ממתנת בשר ודם.

דף מ"ו: סרסא

בדפים אלו עוסקים ב"סרסא".

סרסא היא ריר הדבוק לקרום שעוטר את הראה. הריר הזה מהנה סיבה לחשוש שמא הבהמה טרפה, כי יתכן שהריר יצא מתוך הראה. איך הוא יצא מן הראה? מפני שיש נקב בראה ודרךה יצא הריר. אם יש נקב בראה - הבהמה טרפה.

זו היא שיטת רש"י.

בעלי התוספות סוברים, שהחשש מסרסא אינו שהסרסא יצא מנקב, אלא להפך: יש סרכות שבדבוקות כה חזק לראה, עד שכאשר הסרסא תתנתק מהראה יוצר נקב במקום שבו היתה הסרסא דבוקה, והבהמה תהיה טרפה.

חידת "קפז ראש":

התשובה לכל חידה היא שתי מילים, כאשר המילה השנייה מתקבלת כשמוחקים את האות הראשונה במילה הראשונה

1. א. גוף מים זורמים שאסור לשחוט לתוכו.

ב. גבוה יותר מגבעה.

 -

2. א. חכם שלא רצה לקבל מתנות.

ב. חושש, פוחד.

 -

3. א. מלך חכם מהתנ"ך.

ב. מילת שאלה.

 -

4. א. ספר שכתב המלך מהשאלה הקודמת.

ב. שייך לי.

 -

(מגן-מגן, מלך-מלך, מלך-מלך, מלך-מלך, מלך-מלך, מלך-מלך)

יש לי מושג | מרא דאתרא

פירוש המילים מרא דאתרא הוא "אדון המקום" או "רב המקום". התואר הזה ניתן לרב המקומי של העיר או האזור, דבר שהקנה לו סמכות הלכתית בלעדית באותו מקום, כאשר לרב אחר שאינו מאותה העיר אין סמכות לחלוק על פסקיו והנחיותיו של ה"מרא דאתרא".

שאלות השבוע

א. מהו הפסוק שממנו למדו צדיקים לא

לקבל מתנות מאנשים?

ב. מהי "טרפה" ומהי "סרסא"?

ג. מה פירוש הביטוי "אין אדם אוסר דבר שאינו שלו"?

בין הפותרים נכונה תיער הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בסאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדף הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *בפיקוח רואה חשבון

הקורן להתחדשות קהילות בישראל
אפריל 16 חייא מחמודי מיראלי

תלמוד של תורה
דעת מחשבות

תלמוד ישראלי
דף חייא לינדס 10

יריעות טשים

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON

Talmudisraeli@Medison.co.il

טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון

מנהל חינוכי ועורך: אבי רט

יו"ר חבר הנאמנים: ח"ח חיים פרייליכמן